

**Zespół Szkół im. gen. J. Kustronia
w Lubaczowie**

**PROGRAM
PROFILAKTYKI SZKOLNEJ**

PROFILAKTYKA W ZESPOLE SZKÓŁ

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji wychowawczej w Zespole Szkół im. Gen. Józefa Kustronia w Lubaczowie został opracowany program profilaktyczny szkoły.

Jest on wynikiem doświadczeń i działań z zakresu profilaktyki, jakie były dotychczas podejmowane w naszej szkole. Głównym celem, jaki przyświecał projektowi było usystematyzowanie działań z zakresu profilaktyki i objęcie nimi całej młodzieży szkolnej.

Program jest otwarty i może ulec modyfikacji, powiązany jest z problematyką poszczególnych przedmiotów oraz godzin wychowawczych. Przewiduje również wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby mające stosowne przeszkolenie.

Program profilaktyki jest uzupełnieniem programu wychowawczego szkoły i nakierowany jest na wszechstronny rozwój ucznia.

Program skierowany jest do uczniów, rodziców i nauczycieli. Może być realizowany na zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz podczas codziennych sytuacji szkolnych.

Podstawą prawną do opracowania programu było:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U.z 2004 Nr 256,poz.257 z p. zm)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U.2011.231.1375 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2012 r. Nr 1356 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 Nr 10, poz. 55, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005.180.1493)
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U z 15 stycznia 2009 r. Nr 4, poz. 17)
- Rozporządzenie MEN i S z dnia 31.01.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U.Nr 10, poz. 96)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)

ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Profilaktyka rozumiana jako ogół działań zapobiegawczych niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów poprzez ograniczanie i likwidowanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl życia.

Profilaktyka powinna koncentrować się na eliminowaniu czynników ryzyka i wzmacnianiu czynników chroniących poprzez:

- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych,
- przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym oraz rozwijanie zainteresowań uczniów,
- wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
- wspieranie uczniów w przynależności do pozytywnej, konstruktywnej grupy rówieśniczej.

Działania profilaktyczne w szkole prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka:

Profilaktyka uniwersalna - skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

Profilaktyka selektywna skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona głównie działania interwencyjne.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Naszą szkołę tworzą uczniowie, rodzice i nauczyciele zintegrowani wokół wspólnych celów i działań, w sposób samorządny i demokratyczny. Szkoła posiada uświadomioną i akceptowaną misję szkoły, którą w pełni realizuje przez budowanie środowiska wychowawczego umożliwiającego integralny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości, tak, aby mógł on kształcić zmysły, rozwijać się fizycznie, kształcić się intelektualnie, uczyć się kierowania emocjami, rozwijać się moralnie, odruchowo i ćwiczyć wolę.

Uczniowie uczęszczający do Zespołu Szkół mieszczą się w granicach wiekowych od 16-20 lat. Zdecydowana większość uczniów Zespołu Szkół im. gen. Józefa Kustronia mieszka w Lubaczowie i pobliskich miejscowościach. Większość naszej młodzieży to uczniowie z terenów wiejskich, gdyż powiat lubaczowski to w większości teren rolniczy. Osoby, które mają dużą odległość z miejsca zamieszkania do szkoły mają możliwość mieszkania w czasie roku szkolnego w internacie szkolnym. Młodzież naszej szkoły kształci się na różnych kierunkach przygotowujących ich do pracy w określonych warunkach oraz do podjęcia dalszego kształcenia na poziomie średnim i wyższym.

Diagnozę w szkole przeprowadzono w oparciu o:

- analizę dokumentacji własnej (teczki indywidualne uczniów, teczki tematyczne, dziennik pedagoga, analizę sytuacji wychowawczej klas, analizę frekwencji uczniów);
- obserwację zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych;
- rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami i rodzicami;
- konsultacje z dyrektorem szkoły;
- ankiety dla uczniów i wychowawców uwzględniające sytuację szkolną i domową ucznia;
- kontakty z sądem (kuratorami sądowymi).

Diagnoza potwierdziła wstępnie założone obszary zagrożeń występujące w naszej szkole, które wymagają działań profilaktycznych:

- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia,

- występowanie agresji słownej (wulgaryzmy),
- problem przemocy i agresji (sporadyczne przypadki nie mniej nie można ich ignorować),
- trudności w utrzymaniu dyscypliny,
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne,
- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- nadmierna troska o swój wygląd (bulimia, anoreksja, nadmierna rywalizacja o strój),
- brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, eliminowaniem przykrych napięć,
- eksperymentowanie z różnego typu używkami (alkohol, narkotyki, nikotyną, dopalacze, itp),
- problem uzależnienia od komputera, Internetu, gier, telefonu komórkowego itd.
- problem przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- wczesne podejmowanie inicjacji seksualnej a co za tym idzie ryzyko niechcianej ciąży,
- bez względu na wiek uczniów spotykamy się z nieśmiałością lub nadmierną pewnością siebie co mocno zaburza relacje rówieśnicze,
- problem depresji wśród młodzieży, chorób psychicznych, prób samobójczych i samookaleczeń.

CELE PROGRAMU

Celem działań profilaktycznych jest wzmocnienie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka:

- istnienie niewłaściwych wzorców w domu, szkole, mediach,
- brak utrwalonych norm dotyczących higieny osobistej i higieny pracy,
- brak nawyku aktywnego odpoczynku,
- kryzys autorytetów,
- dostępność środków psychoaktywnych w środowisku,
- brak koniecznej wiedzy na temat używek i ich skutków,
- presja grup rówieśniczych na model zachowań,
- przemoc w rodzinie i w środowisku,
- konflikty w grupie rówieśniczej,
- stres i niepowodzenia w nauce.

Czynniki chroniące:

- silna więź w rodzinie i poczucie bezpieczeństwa,

- utrzymujący się szacunek dla określonych w szkole i domu norm,
- istnienie dobrych relacji między uczniami i nauczycielami,
- zainteresowanie własnym rozwojem, zdrowym stylem życia,
- poszanowanie wartości,
- oferta edukacyjna i osiągnięcia szkoły,
- lepsza współpraca z rodzicami,
- dobra współpraca ze środowiskiem lokalnym i organizacjami wspierającymi prace szkoły.

ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

1. Zwiększanie bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza szkołą.
2. Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego.
3. Rozszerzanie działań na rzecz profilaktyki uzależnień oraz promowanie zdrowego stylu życia.
4. Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.

STRUKTURA I ZAWARTOŚĆ PROGRAMU

W ramach programu prowadzone są strategie:

1.Strategie informacyjne - udzielanie wskazówek dotyczących możliwości uzyskania pomocy w trudnych sytuacjach (metody): pogadanka, spotkanie ze specjalistą, prezentacja filmu pełnometrażowego, prezentacja multimedialna.

2.Strategie edukacyjne - realizacja programów profilaktycznych, ścieżek edukacyjnych, organizacja spotkań o charakterze profilaktyczno-ostrzegawczym z przedstawicielem policji.

3.Strategie działań alternatywnych (metody) - wyjścia do kina, teatru, wycieczki, koła zainteresowań, zajęcia i zawody sportowe, itp.,

4.Strategie interwencyjne - interwencja w środowisku szkolnym ucznia, pomoc psychologiczna, pedagogiczna (prowadzona przez specjalistę), interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez pedagoga).

5. Integracyjna – działania prowadzące do lepszego poznania się uczniów w obrębie klasy lub grupy warsztatowej.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

1. Zwiększanie bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza szkołą.

Działania	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.	Zajęcia na temat zagrożeń przeciwpożarowych, zachowanie po usłyszeniu alarmu itp.	Wychowawcy, Pan Jan Majdan	Według ustaleń	
	Omówienie na lekcjach spraw dotyczących bhp w szkole, w pracowniach, sali gimnastycznej, na przerwach oraz w drodze do szkoły i ze szkoły.	Wychowawca Nauczyciel w-f Nauczyciel EDB	Wrzesień	
	Opracowanie planów dyżurów nauczycielskich i obowiązków nauczyciela dyżurnego.	Dyrekcja	Wrzesień	
	Aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw, zgłaszanie każdego niepokojącego wydarzenia, naganego zachowania wychowawcom, pedagogom, dyrekcji.	Nauczyciele, Wychowawcy	Cały rok	
	Realizacja zajęć z pierwszej pomocy.	Nauczyciel EDB	wg rozkładu materiału	
	Wykorzystanie system monitoringu szkolnego do zapewnienia bezpieczeństwa.	Dyrekcja	Cały rok	
	Informowanie o osobach i instytucjach niosących pomoc.	Pedagog	Rok szkolny	
Dokładne zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami oceniania.	Wprowadzenie nowych uczniów w środowisko szkolne. Zapoznanie z WSO, Statutem Szkoły, uświadomienie uczniom odpowiedzialności przed prawem i współodpowiedzialności za spokój i porządek w szkole.	Wychowawca	Wrzesień	Klasa I
	Ustalenie wewnętrznych zasad obowiązujących w klasie i szkole. Konsekwentne przestrzeganie przyjętego kontraktu.	Wychowawca	Wrzesień	Wszystkie klasy

	Zajęcia edukacyjno - informacyjne w ramach godzin z wychowawcą: przypomnienie praw i obowiązków ucznia oraz kryteriów oceniania.	Wychowawca	Wrzesień	Wszystkie klasy
	Apele szkolne, informacje w szkolnym radiowęźle dotyczące spraw porządkowych.	Dyrekcja	Cały rok	
Rozpoznawanie i ograniczanie niepożądanych zjawisk na terenie szkoły (zachowań agresywnych i przemocy).	Konsekwentne dbanie o przestrzeganie statutu szkoły. Reagowanie na każdorazowe naruszenie lub złamanie regulaminu szkoły zgodnie z obowiązującymi procedurami.	Wszyscy pracownicy ZS	Cały rok	
	„Nie zamykaj oczu” –Prezentacja cyklu filmów profilaktyczno-edukacyjnych w ramach godzin z wychowawcą: - Mobbing. - W objęciach sekty. - Agresja.	Wychowawca	I okres	Klasa II-IV
	Realizacja programu edukacyjnego „Bezpieczny uczeń – jak unikać zagrożeń”.	Wychowawca Pedagog	Wrzesień	Klasa I
	Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią –lekcja wychowawcza.	Wychowawca	I okres	Klasa II,III,IV
	Bezpiecznie w wakacje – lekcja wychowawcza z wykorzystaniem programu edukacyjnego „Bezpieczny uczeń jak unikać zagrożeń”.	Wychowawca	Czerwiec	Wszystkie klasy
Akademia ochrony przed przemocą – udział w kampanii „Nie przegraj!”	Udział w kampanii informacyjno-edukacyjnej (Fundacja Dzieci Niczyje) na temat zagrożeń dzieci i młodzieży komercyjnym wykorzystywaniem seksualnym. Cały składa się z III spotkań: Moduł I: Handel dziećmi. Moduł II: Dowód miłości. Moduł III: Sponsoring.	Wychowawca	I okres	Klasy maturalne

Przeciwdziałanie przestępczości uczniów.	Diagnoza zagrożeń występujących w środowisku. Poznanie środowisk rodzinnych uczniów. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo. Informacja o instytucjach i miejscach pomocy dla rodziców i uczniów.	Pedagog Wychowawca	I okres	
	Diagnoza uczniów zagrożonych niedostosowaniem. Otoczenie opieką uczniów u których występują zachowania ryzykowne. Zawieranie kontraktu z uczniem.	Pedagog	Według potrzeb	
	Uświadomienie odpowiedzialności karnej za wykroczenia i przestępstwa oraz współodpowiedzialność za spokój i porządek w szkole – realizacja lekcji wychowawczej.	Wychowawca	I okres	
	Przestępczość wśród młodzieży, uświadomienie konsekwencji prawnych –spotkanie ze specjalistą z Policji.	Pedagog	I okres	Klasa II
	Prezentacja filmów profilaktycznych w ramach lekcji wychowawczej: Powstrzymać agresję.	Wychowawca	I okres	Klasa II-IV
	Udział w kampanii informacyjno-edukacyjnej (Fundacja Dzieci Niczyje) na temat przemocy wobec młodzieży: Moduł: Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116111. Moduł: Przemoc w rodzinie. Moduł: Przemoc rówieśnicza.	Wychowawca	I okres	Klasa: II LO, II ZSZ, III Tech.
Przeciwdziałanie przemocy z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.	Dzień Bezpiecznego Internetu (8 luty 2016r.) Udział w kampanii społecznej „Przytul hejtera” prowadzonej przez Fundację Dzieci Niczyje we współpracy z firmą Facebook.	Pedagog	Luty	Wybrane klasy
	Lekcja wychowawcza w oparciu o materiał wizualny - film profilaktyczny: „Wirtualne uzależnienie”, „Media i przemoc”.	Wychowawca	Luty	Klasa I

	Realizacja lekcji wychowawczej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej „Stop cyberprzemocy”. Kształtowanie świadomości medialnej – uświadomienie zagrożeń płynących z korzystania z Internetu, krytyczna analiza treści przekazywanych przez media (cyberprzemoc, cyberbullying, zaplątani w sieć, itp.)	Wychowawca	Luty	Wszystkie klasy
	Kampania „Pomyśl, zanim wrzucisz” – kampania poświęcona prywatności dzieci w Internecie skierowana do młodych (obecnych i przyszłych) rodziców (konsekwencje publikowania zdjęć swoich dzieci).	Wychowawca	I – II okres	Według potrzeb

2.Rozwijanie umiejętności współzycia społecznego.

Działania	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Uwaga
Kształtowanie „zdrowej osobowości” pod względem emocjonalnym, psychicznym i społecznym.	Zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych.	Wychowawca	Wrzesień	Klasa I
	Realizacja zajęć: Wychowanie do życia w rodzinie – „Odpowiedzialność za siebie i drugiego człowieka” – zajęcia z położną.	Dyrekcja	Według ustaleń	Klasa I
Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.	Podjęcie tematyki dotyczącej potrzeby pomagania innym w ramach godzin z wychowawcą.	Wychowawca	I okres	Wszystkie klasy
	Zachęcanie do czynnego udziału uczniów w akcjach charytatywnych: - Akcja krwiodawstwa, - „Daj Włos”- Fundacja Rak’n’Roll, - Zbiórka nakrętek, -akcja mikołajkowa dla dzieci ze Szkoły Życia, -szlachetna paczka.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Wszyscy uczniowie

	<p>Aktywny udział młodzieży w życiu środowiska lokalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> -Zaangażowanie uczniów w akcję „sprzątania świata”. -Współpraca szkoły ze strukturami samorządowymi. -Współdział szkoły w organizowaniu imprez w środowisku. -Udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy. 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Wszyscy uczniowie
	<p>Uświadamianie potrzeb osób niepełnosprawnych. Realizacja lekcji wychowawczej z wykorzystaniem „Praktycznego poradnika savoir – vivre wobec osób niepełnosprawnych”.</p>	Wychowawca	I okres	Wybrane klasy
	<p>Zachęcanie do podejmowania i wspierania wszelkich inicjatyw młodzieży. Nagradzanie uczniów za działalność w wolontariacie, działalność charytatywną, pomoc koleżeńską.</p>	Dyrekcja Nauczyciele	Cały rok	Wszyscy uczniowie
	<p>Organizacja pomocy koleżeńskiej dla uczniów z trudnościami w nauce.</p>	Pedagog	Cały rok	Według potrzeb
	<p>Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów przejawiających trudną sytuację materialną w formie organizowania stypendiów i wyprawek szkolnych.</p>	Komisja d.s. pomocy materialnej	Cały rok	Według potrzeb
<p>Adaptacja i integracja uczniów w środowisku szkolnym oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy i szkoły.</p>	<p>Wybór samorządu szkolnego i samorządów klasowych.</p>	P. D. Wańczyk Wychowawcy	I okres	
	<p>Stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koła zainteresowań • Zespoły sportowe • Szkolny zespół muzyczny • Samorząd uczniowski • SQL News – gazetka szkolna • Szkolna telewizja- mtv • Wolontariat 	Dyrekcja	Cały rok	

	Organizowanie uroczystości i imprez szkolnych. Organizowanie wycieczek.	Nauczyciele	Cały rok	
	Prezentowanie osiągnięć uczniowskich na gazetkach ściennych, podczas apeli, w szkolnym radiowęźle.		Cały rok	
Kultura języka, walka z wulgaryzmami, promowanie pozytywnych wzorców kultury bycia i stosunku do drugiego człowieka oraz pielęgnowanie mowy ojczystej.	Zapoznanie z wytycznymi dotyczącymi kultury języka, kultury zachowania w życiu codziennym i właściwego ubioru uczniowskiego stosownie do okoliczności.	Wychowawca	Wrzesień	Wszystkie klasy
	Zwracanie uwagi na kulturę języka na lekcjach i przerwach. Bezzwłoczne reagowanie na stosowanie wulgaryzmów przez uczniów oraz na agresję słowną, nieadekwatne zachowanie się a także na akty niszczenia mienia, zaśmiecania klas i korytarzy.	Wszyscy pracownicy	Cały rok	Wszystkie klasy
	Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce kultury bycia. Uświadomienie wpływu mediów, środowiska, grupy rówieśniczej na nasz język, sposób wypowiedzania się i kształtowanie się naszych postaw.	Wychowawca	I-II okres	Wszystkie klasy
	Kreowanie własnej (ucznia) osoby według pozytywnych wzorców. Wskazywanie pożądaných wzorców zachowań, prezentowanie sylwetek wartościowych postaci i Wielkich Polaków.	Nauczyciel j. polskiego, historii	Cały rok	Wszystkie klasy
	Stwarzanie sytuacji wychowawczych, które sprzyjają prawidłowej samoocenie i kształtowaniu poczucia własnej wartości.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Wszystkie klasy
	Pobudzanie do czytelnictwa przy współpracy z biblioteką. Prezentowanie młodzieży książek, filmów, programów telewizyjnych – eksponowanie pozytywnych wytworów kultury.	Nauczyciel bibliotekarz	Cały rok	Wszystkie klasy

Kształtowanie szacunku i poczucia tolerancji dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi.	Realizacja lekcji wychowawczej poświęconej kształtowaniu u uczniów postaw akceptacji i tolerancji oraz poszanowania praw innych (zwrócenie szczególnej uwagi na nowych uczniów z Ukrainy zamieszkałych w internacie szkolnym, uczniów z niepełnosprawnościami oraz młodych matek i uczennic w ciąży).	Wychowawca	I okres	Wszystkie klasy
Wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów).	Realizacja tematyki przedmiotu z wykorzystaniem filmów profilaktyczno-edukacyjnych -Podarowane życie. -Aborcja. -Kara śmierci. -Eutanazja. -Podarowane życie. -Hospicjum, kochając aż do końca. -Depresja i samobójstwa wśród młodzieży.	Nauczyciel religii	Według rozkładu materiału	Klasa II
Przygotowanie uczniów do rozwiązywania problemów osobistych i grupowych.	Zajęcia w oparciu o materiał wizualny adresowany do pierwszych i drugich klas szkół ponadgimnazjalnych poruszających tematykę umiejętnego i konstruktywnego radzenia sobie z konfliktami opracowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.	Wychowawca	II semestr	Klasa I-II
	Przeprowadzanie interwencyjnych rozmów dyscyplinująco - wychowawczych i mediacji między uczniami w sytuacji zaistnienia konfliktów interpersonalnych oraz przejawiania zachowań społecznych.	Pedagog szkolny	Według potrzeb	
	Rozwijanie umiejętności interpersonalnych- komunikacja interpersonalna (mowa ciała werbalna, niewerbalna), trening asertywności.	Nauczyciel Podstaw Przedsiębiorczości	Według rozkładu materiału	
	Realizacja lekcji wychowawczej na temat radzenia sobie ze złością i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Agresja a asertywność.	Wychowawca	I-II semestr	Wszystkie klasy
	Otwartość na problemy młodzieży, zachęcanie jej do współpracy z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	

3. Rozszerzanie działań na rzecz profilaktyki uzależnień oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Działania	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
Przeciwdziałanie palenia tytoniu.	Realizacja tematyki antynikotynowej na zajęciach z wychowawcą – przyczyny i skutki uzależnienia od nikotyny (31.05 Dzień bez Papierosa).	Wychowawca	Maj	Wszystkie klasy
	Wykonanie gazetki tematycznej: Palenie szkodzi.	Pedagog	Maj	
	„Nie zamykaj oczu” – prezentacja filmu edukacyjnego: Palenie.	Wychowawca	Maj	Klasa II
Edukacja i profilaktyka w z zakresu problemów alkoholowych.	„Nie bo tak” - zajęcia interaktywne poświęcone edukacji i profilaktyce z zakresu uzależnienia od alkoholu oraz umiejętności społecznych takich jak asertywność z wykorzystaniem strony internetowej w ramach godziny wychowawczej.	Wychowawca	Czerwiec	Klasa I
	Realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego „Dziękuję nie...” – prezentacja filmu: Dziękuję nie piję.	Wychowawca	Czerwiec	Klasa I
	„Wyhamuj w porę” – Kampania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - przyczyny i skutki sięgania po alkohol, mity na temat alkoholu itp. – lekcja w ramach godzin z wychowawcą.	Wychowawca Pedagog	Czerwiec	II LO,ZSZ III Tech
	FAS – alkoholowy zespół płodowy – lekcja wychowawcza w oparciu o prezentację multimedialną.	Wychowawca Pedagog	Styczeń	Klasy maturalne
	Spotkanie lub wywiad w szkolnym radiowęźle ze specjalistą od uzależnień (Światowy dzień bez alkoholu 1 czerwca).	Pedagog	Czerwiec	
	Alkoholizm - gazetka ścienna.	Pedagog	Czerwiec	

Profilaktyka narkomanii.	Realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego „Dziękuję nie...” – prezentacja filmu „Dziękuję nie biorę.”		Grudzień	I
	„Nie zamykaj oczu” – program edukacyjny. Prezentacja filmu profilaktycznego w ramach godzin z wychowawcą: Piłem i brałem.		Grudzień	II
	„Drażetka nadziei czy drażetka rozpaczy? Rozmawiamy o uzależnieniu i płynących z niego konsekwencjach” - realizacja lekcji wychowawczej według scenariusza.	Wychowawca	Grudzień	III
	„Po narkotykach rozum wysiada” - udział w Kapani Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.	Pedagog	Grudzień	
Szerzenie informacji o dopalaczach – nowych narkotykach.	Informacje na gazetce ściennej pedagoga.	Pedagog	Wrzesień	
	Realizacja lekcji informacyjno-edukacyjnej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej oraz materiału filmowego prezentującego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, jakie niosą za sobą środki zastępcze - tzw. „dopalacze” przygotowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny. Szczególne zwrócenie uwagi na nowy dopalacz Mocarz.	Wychowawca	Wrzesień	I, II, III, IV
	Program profilaktyki uniwersalnej - debata o dopalaczach – „Smak życia” z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.	Pedagog	I okres roku szkolnego	Wybrane klasy
Promowanie zdrowego stylu życia.	Promowanie czytelnictwa czasopism propagujących zdrowy styl życia.	Nauczyciel bibliotekarz	Cały rok	
	Realizacja programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” w ramach projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych	Pedagog	Według ustaleń	Według ustaleń

	Działalność Koła sportowego. Organizowanie szkolnych imprez sportowych, zawodów.	Nauczyciel wychowania fizycznego	Cały rok	
	Prezentacja filmu edukacyjnego w ramach godzin z wychowawcą: Wpadka.	Wychowawca	II okres	Klasy maturalne
	Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Prezentowanie alternatywnych (akceptowanych społecznie) form spędzania czasu wolnego - lekcja wychowawcza.	Wychowawca	II okres	
	Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą poprzez zachęcanie do dbania o higienę osobistą oraz higienę jamy ustnej, zwracanie uwagi na odpowiedni ubiór oraz właściwą postawę ciała.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
	Informacje na gazetce ściennej promujące zdrowy styl życia.	P. D. Krawiec	I okres	
	Pomoc w podejmowaniu odpowiedzialnych wyborów życiowych związanych ze zdrowiem swoim i innych, identyfikacji własnych problemów i podejmowaniu działań w celu ich rozwiązania.	Wychowawca Pedagog	Według potrzeb	
Profilaktyka stresu.	Lekcja wychowawcza na temat stresu i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacja.	Wychowawca	Styczeń	I-IV
	Realizacja programu edukacyjnego „Stres pod kontrolą”.	Pedagog	II okres	Klasy maturalne
	Utworzenie grupy wsparcia dla uczniów nieradzących sobie w trudnych sytuacjach życiowych.	Wychowawca Pedagog	Według potrzeb	
	Stres pod kontrolą-gazetka ścienna pedagoga	Pedagog	Styczeń	
Szerzenie informacji na temat zaburzeń odżywiania.	Lekcja wychowawcza w oparciu o materiał wizualny - prezentacja filmów edukacyjno-profilaktycznych: -Anoreksja i bulimia.	Wychowawca	Kwiecień	I-III

	-Anoreksja.			
	Anoreksja i bulimia – uświadomienie młodzieży konieczności racjonalnego odżywiania jako warunku zdrowia i dobrego samopoczucia - lekcja w oparciu o prezentacje multimedialną.	Pedagog	II okres	Wybrane klasy
Profilaktyka chorób zakaźnych.	Światowy dzień HIV/AIDS (01.12) – gazetka ścienna.	P. D. Sikora	Grudzień	
	Organizacja konkursu wiedzy o HIV/AIDS.	P. D. Sikora	Grudzień	
	Realizacja tematyki HIV-AIDS w ramach godzin z wychowawcą. Materiały dla wychowawcy: -film edukacyjny: Żyje bez ryzyka AIDS. -HIV i inne zakażenia przenoszone drogą płciową- CD. -HIV i AIDS – to także Twój problem –CD.	Wychowawca	Grudzień	Wszystkie klasy
	Realizacja tematyki chorób cywilizacyjnych XXI wieku na lekcjach biologii.	Nauczyciel biologii	Wg programu nauczania	
Szerzenie wiedzy na temat wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka.	Realizacja tematyki w ramach lekcji geografii i biologii.	Nauczyciel przedmiotu	Wg programu nauczania	
	Lekcja wychowawcza – Dlaczego trzeba dbać o środowisko? Wpływ środowiska na zdrowie i życie człowieka.	Wychowawca	II okres	Wszystkie klasy
	Włączanie uczniów w Akcję Sprzątania Świata.		Wrzesień	
	Dzień Ziemi (22.04) - gazetka ścienna.			
	Uczenie właściwej segregacji odpadów oraz ich usuwania bez szkody dla środowiska, zwracanie uwagi na właściwą segregację śmieci w szkole.	Wszyscy pracownicy	Cały rok szkolny	
	Informacje na gazecie ściennej o tematyce ekologicznej.	P. D. Krawiec	I okres	

4. Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.

Działania	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
<p>Umożliwienie uczniom rozwijania talentów, umiejętności, uzdolnień, indywidualnych zainteresowań.</p>	<p>Organizowanie oraz motywowanie uczniów do udziału w wewnątrz- i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych, artystycznych, zawodach sportowych oraz olimpiadach.</p>	<p>Dyrekcja Wychowawca Nauczyciel</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	
	<p>Włączanie ucznia w organizacje uroczystości, imprez itp. Angażowanie ucznia do wykonywania zadań na rzecz klasy, szkoły.</p>	<p>Dyrekcja Wychowawca Nauczyciel</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	
	<p>Tworzenie ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań.</p>	<p>Dyrekcja</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	
	<p>Promowanie na terenie szkoły sukcesów młodzieży w różnych dziedzinach życia i działalności szkolnej i pozaszkolnej. Prezentacja osiągnięć uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczniowie z pasją prezentują się na szkolnej stronie internetowej, - wystawy prac uczniów na szkolnej stronie internetowej, ściennych gazetkach szkolnych, - prezentacja uczniów zdolnych, pucharów, medali, dyplomów i osiągnięć uczniów na gazetkach ściennych, informacyjnych, - w szkolnym radiowęźle – Radio GiT, - młodzieżowej telewizji internetowej, - gazetce szkolnej – SQL News, 	<p>Dyrekcja</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	
	<p>Realizacja zajęć: Jak skutecznie się uczyć- zajęcia prowadzone przez specjalistę z PPP.</p>	<p>Pedagog</p>	<p>Według ustaleń</p>	
	<p>Organizacja wycieczek szkolnych i klasowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turystyczne, krajoznawczo-poznawcze, - wyjazdy na wykłady tematyczne, - wyjazdy na spektakle teatralne, do kina, - wyjścia do muzeum, wystawy. 	<p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	

	Włączanie się w aktualne, ogólnopolskie i powiatowe kampanie oraz akcje profilaktyczne.	Pedagog Nauczyciele	Cały rok szkolny	
	Zdiagnozowanie każdego ucznia pod kątem jego możliwości. Uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości.	Wychowawca Pedagog Nauczyciel	I okres	
	Zachęcanie uczniów do udział w kolejnej edycji Talentu Powiatu Lubaczowskiego.	Dyrekcja	II okres	
	Tworzenie kroniki szkolnej.	Nauczyciel bibliotekarz		
	Organizacja spotkań z „ciekawymi” ludźmi w szkolnej czytelnicy, bądź w ramach „żywej lekcji historii” czy wykładu tematycznego.	Nauczyciel bibliotekarz	Według ustaleń	
Zapobieganie nadmiernej absencji uczniów. Ograniczenie zjawiska wagarowania uczniów.	Wzmożenie działań na rzecz poprawy wskaźnika frekwencji uczniów : -sprawdzanie obecności na każdej lekcji, - ustalenie przyczyn nieobecności ucznia w szkole, -comiesięczna szczegółowa analiza frekwencji w poszczególnych klasach , -wdrożenie i konsekwentne przestrzeganie szczegółowych zasad usprawiedliwiania nieobecności ucznia w szkole oraz egzekwowania obowiązku szkolnego, -wszczynanie postępowania egzekucyjnego w sytuacji nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia (informowanie pedagoga, dyrekcję).	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog	Cały rok szkolny	
	Promowanie 100- procentowej frekwencji w postaci listu pochwalnego na zakończenie I i II półrocza.	Dyrekcja	I i II okres	
	Wzmocniona kontrola nad uczniami uchylającymi się od obowiązków szkolnych. Diagnoza sytuacji rodzinnej ucznia. Diagnoza uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.	Wychowawca Pedagog	Według potrzeb	

	Utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami w zakresie wymiany informacji dotyczących sytuacji szkolnej dziecka, bieżące informowanie rodziców/opiekunów prawnych o nieobecnościach (telefon, list polecony).	Wychowawca	Cały rok szkolny	
	Starania o atrakcyjność dydaktyczną lekcji (aktywne metody pracy, pasja i zaangażowanie uczących, systematyczne ocenianie osiągnięć, diagnozowanie indywidualnych możliwości i uzdolnień uczniów i indywidualizacja pracy).	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	
	Pomoc psychologiczna uczniom odmawiającym chodzenia do szkoły (fobia szkolna) i wagarującym	Pedagog	Według potrzeb	
	Wspieranie uczniów słabszych, ze specyficznymi trudnościami w nauce. Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.	Wychowawca Pedagog	Według potrzeb	
	Wdrażanie programów profilaktycznych, programów naprawczych.	Wychowawca	Według potrzeb	
Doradztwo zawodowe	Kształtowanie umiejętności planowania własnej kariery i podnoszenia swoich kwalifikacji, sporządzania dokumentów niezbędnych do ubiegania się o pracę, przygotowanie uczniów do współzawodnictwa na rynku pracy poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym. • Zajęcia z doradcą zawodowym w zespole klasowym. 	P. J. Dral	Według ustaleń	
	Udział młodzieży np. w targach edukacyjnych, targach przedsiębiorczości.	Wychowawcy P. J. Dral	Według ustaleń	
	Realizacja tematyki przedmiotu na lekcjach lekcjach przedsiębiorczości.	Nauczyciel przedmiotu	Wg programu nauczania	

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

Działania	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Tworzenie klimatu wzajemnego zaufania.	Przekazywanie na bieżąco informacji dotyczących uczniów ich rodzicom na zebraniach, korespondencyjnie, telefonicznie. Częsty kontakt z wychowawcą - zainteresowanie rodziców sprawami, problemami klasy.	Wychowawca	Cały rok
	Przekonywanie rodziców o potrzebie uczciwego i rzetelnego informowania wychowawców o problemach wychowawczych, stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach.	Wychowawca	Cały rok
	Podkreślanie konieczności wzmocnienia więzi między rodzicami i dzieckiem. Pogadanki, warsztaty o tematyce przemocy i agresji w mediach, grach komputerowych, prasie młodzieżowej na spotkaniach z rodzicami.	Wychowawca	Według ustaleń
	Zapoznanie rodziców z procedurami postępowania w związku z zachowaniami agresywnymi i przestępczymi uczniów. Informowanie rodziców o odpowiedzialności za zachowania naganne ich dzieci na terenie szkoły i poza szkołą.-wykład podczas wywiadówki	Wychowawca	Według ustaleń
Aktywizacja rodziców.	Ścisła współpraca z Radą Rodziców w tworzeniu programów szkoły: profilaktycznego i wychowawczego.	Dyrekcja	Cały rok
	Zachęcanie rodziców do brania udziału we wszystkich organizowanych spotkaniach i imprezach klasowych oraz szkolnych.	Dyrekcja Wychowawca	Cały rok
	Uczestniczenie rodziców w życiu klasy, wspólne rozwiązywanie zaistniałych problemów, praca na rzecz szkoły.	Wychowawca	Cały rok
Podtrzymanie dobrych kontaktów z rodzicami.	Pomoc rodzicom w znalezieniu skutecznych form oddziaływań umożliwiających pomoc uczniom w nauce i właściwym zachowaniom.	Wychowawca Pedagog	Według potrzeb

	Organizacja uroczystej gali dla rodziców prezentująca uzdolnienia i talenty młodzieży Zespołu Szkół	Dyrekcja	Według ustaleń
	Zapoznanie z ofertą szkoleń i pomocą udzielaną przez PPP w Lubaczowie.	Wychowawca Pedagog	Według potrzeb

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

Działania	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Doskonalenie umiejętności wychowawczych i w zakresie profilaktyki.	Podjęcie przez nauczycieli form doskonalenia.	Dyrekcja	Według zgłoszeń i deklaracji
	Organizowanie szkoleń Rady Pedagogicznej.	Dyrekcja	Wg ustaleń
	Samodoskonalenie i samokształcenie nauczycieli wg własnych potrzeb – opracowanie literatury przedmiotu.	Nauczyciele	Cały rok
	Wewnątrzszkolne wzajemne dzielenie się swoimi wiadomościami i umiejętnościami.	Pracownicy ZS	Cały rok

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja skuteczności powyższych oddziaływań profilaktycznych zostanie dokonana w oparciu o:

- Bieżącą, bezpośrednią wymianę opinii oraz obserwacji nauczycieli z pedagogiem i dyrekcją szkoły.
- Sondaże ankietowe przeprowadzane wśród poszczególnych podmiotów społeczności szkolnej.
- Wymianę informacji z rodzicami uczniów.
- Analizę dokumentacji szkolnej.